

László Fülöp (1869-1937)

*Kettős leánykaportré
Erzsébet és Stefanie, 1896.*

Olaj, vászon, 140x110 cm

Jelmezve jobbra lent:

László Fülöp 1896. Perbenyik

Jelmezve balra fent: Erzsébet Stefanie

Proveniencia:

• A Mailáth-család tulajdona

Reprodukálva:

• Perbenyiki emlék, in: Magyarországi és a nagyvilág.

• (La Hongrie et l'étranger). 1900. június 17., 12. oldal

Kikiáltási ár: 1 500 000 Ft

László Fülöp: A német császár kisebbik leánya

László Fülöp: Gyermekarckép

Történet dióhéjban

Amikor László Fülöp 1937-ben meghalt, a hazai és nemzetközi sajtó, mint országok fölött álló festőfejedelmet búcsúztatta. Királyok, hercegek keresték kegyeit, rajongott érte az arisztokrácia és a polgári világ, a harmincas évek újságírása minden mozzanatról (a nem kevés számú kiállításról, díjról, és tisztességről) megemlékezett, ami László Fülöppel történt. Portréfestései látványosságzámba menő társadalmi "akciók" voltak.

Pedig kezdetben fényképészinás Streliskynél, ahol szorgalmasan portréfotográfia-át retusált. Valószínűleg ez a munka hatással volt későbbi festészetére is, amennyiben fogékonyra tette egy-egy arc "megdolgozására", a szépség kiemelésére. Tanulmányait az Országos Mintarajztanodában kezdi, ahol Lotz Károly-és Székely Bertalan növendéke, majd Münchenbe megy az akadémiaára Liezenmayer Sándorhoz, annak utána Párizsban tanul Lefébvre-nél és Benjamin Constant-nál. Münchenben portréfestői karrierje kezdetén ismerkedik meg, a jó módú ír sör- és szeszgyáros lányával, Guinness Lucy-vel, akivel haláláig példás házasságban él.

Kezdetben akadémikus ízű zsánerképeket fest, mígnem keresztapja, Korongi Lippich Elek, a kultuszminisztérium művészeti ügyosztályának vezetője közvetítésével szárnyára nem veszi a szerencse és a hírnév. Így kerül a bolgár fejedelem szalonjába 1894-ben, ahol az első reprezentatív portrémegrendelést kapja; és onnan nincs is megállás a század hercegnőig, angol politikuskokig, európa több fejedelmi udvaráig, Erzsébet királynőig, sőt magáig a római pápáig. 1913-ban megkapja az angol állampolgárságot és érdemei elismeréséül a bárói címet.

„Mi volt ennek a tüneményes, magyarországi viszonyok között páratlan művészi pályának a titka?” - teszi föl a kérdést Rózsa Miklós. A választ csak részben magyarázza az a tény, hogy László Fülöp tehetségénél és hajlamainál fogva („merthogy született arcképfestő!”) az angol portréfestészet arisztokratikus hagyományait követi - és ez szerencsésen összetalálkozott a századvég nagypolgári megrendelőinek igényével. László nem idealizált, nem szépítgetett - mindemellett hogy az arckép megszólalásig hasonlított az előre -, csak mint vérbeli festő-pszichológus azon vonásoknak adott festői hangsúlyokat, amelyekkel a modell maga is leginkább tudott azonosulni.

Babaszoba

Festményünk keletkezése és története a perbenyiki Mailáth-család beszélt és írott krónikájának köszönhetően jól követhető. A kép Mailáth Erzsébetet és Stefanie-t ábrázolja, akik a család felvidéki kastélyában töltötték gyermekkorukat. A kép megrendelője a gyermekek nagyapja, a kastély ura, Mailáth József volt, aki az egész család, így felesége portretírozását is megrendelte László Fülöptől. A felvidéki perbenyiki kastély berendezését a *Magyarország és a nagyvilág (La Hongrie et l'étranger)* című újság fényképekkel illusztrálva részletesen be is mutatta. Innen tudjuk, hogy az egykor a könyvtárszoba díszje volt.

A két kislányt övező miliő híven beszél a család társadalmi helyzetéről: főúri környezetbe látunk bele, amelyet most éppen egy gyerekszoba reprezentál. A két kislány egyénített arca, oldott festőisége, a különböző anyagok felületi megoldásai a XVIII. századi angol portréiskola, Reynolds és Gainsborough festészetének ismeretére engednek következtetni. A festő mindenesetre nem szigorú beállításban rögzítette a hamvas gyermeklányokat; mintha egy éppen megszakított babázás kellős közepébe toppant volna be. Erről árulkodnak a kép zsáner elemei, a babjátékok vagy a földön heverő hajasbaba.

László Fülöp 90-es évek végén készült reprezentatív portréi, így a két Mailáth-lány ábrázolása is frissességükkel, virtuóz festői megoldásaikkal tűnnek ki az életműből.

Aknai Katalin

